Published on (https://www.bnm.md)

29.12.2023

Evoluția conturilor internaționale ale Republicii Moldova în trimestrul III 2023 (date provizorii) - comunicat de presă

Conform datelor preliminare, în trimestrul III 2023, deficitul contului curent al balanței de plăți a Republicii Moldova s-a ameliorat cu 4,8 la sută comparativ cu trimestrul III 2022 și a totalizat 599,24 mil. USD, pe seama diminuării deficitului comerțului exterior cu bunuri. Raportul acestuia la PIB a fost de 13,3 la sută, cu 2,1 p.p. mai mic față de cel consemnat în trimestrul III 2022.

Deficitul comerțului exterior cu bunuri înregistrat în balanța de plăți, în trimestrul III 2023, a constituit 1 300,41 mil. USD și a scăzut cu 8,9 la sută comparativ cu perioada similară a anului precedent, pe seama scăderii mai accentuate a valorii importurilor (-143,59 mil. USD) decât a exporturilor (-16,94 mil. USD).

În trimestrul III 2023, raportul de schimb[1] în comerțul exterior cu bunuri a fost unul nefavorabil (88,6 la sută), fiind în scădere față de perioada similară a anului 2022 (-8,1 p.p.).

Diminuarea exporturilor de bunuri[2], în trimestrul III 2023, a fost influențată de scăderea cu 37,8 la sută a exporturilor către CSI (-119,63 mil. USD) și către alte țări – cu 26,5 la sută (-28,90 mil. USD), în timp ce exporturile către UE au consemnat creșteri – cu 35,1 la sută (+136,64 mil. USD). Din perspectiva structurii exporturilor pe categorii de bunuri, cea mai mare contribuție negativă la exportul total (13,5 p.p) a avut-o exportul de produse minerale, care a scăzut de 2,1 ori comparativ cu perioada similară a anului precedent. Această evoluție a fost determinată de exportul de uleiuri din petrol sau uleiuri din minerale bituminoase, care a scăzut de 2,3 ori comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent și a totalizat 79,75 mil. USD. Scăderile au fost atenuate de creșterea exportului de produse agroalimentare, având cea mai mare contribuție pozitivă (11,3 p.p) la exportul total, în creștere cu 27,2 la sută, până la 429,25 mil. USD, comparativ cu perioada similară a anului precedent.

Scăderea importului de bunuri[3], în trimestrul III 2023, a fost condiționată de diminuarea livrărilor din CSI, cu 48,5 la sută (-271,09 mil. USD). În același timp, importurile din UE au crescut cu 4,7 la sută (58,89 mil. USD), iar cele din alte țări - cu 0,3 la sută (1,56 mil. USD). La diminuarea importului au contribuit, în special, produsele minerale, care s-au diminuat cu 21,4 la sută față de trimestrul III 2022, cu o contribuție negativă de 6,5 p.p. la diminuarea importului total.

Excedentul comerțului exterior cu servicii, în trimestrul III 2023, a scăzut cu 16,4 la sută față de perioada similară a anului precedent și a totalizat 184,38 mil. USD, ca urmare a creșterii mai mari a importurilor de servicii (+15,9 la sută) comparativ cu exporturile (+4,3 la sută). Creșterea exporturilor de servicii până la 642,91 mil. USD, a fost determinată de serviciile de informatică, care s-au majorat cu 30,6 la sută, până la 143,51 mil. USD. Exportul serviciilor profesionale și de consultanță managerială au crescut cu 48,1 la sută și au totalizat 41,68 mil. USD. Majorarea importurilor până la 458,53 mil. USD, a fost influențată de majorarea importului serviciilor de călătorii personale cu 19,4 la sută până la 124,60 mil. USD. Importul serviciilor de transport a crescut cu 8,9 la sută, până la 166,94 mil. USD, grație majorării transportului aerian cu 83,1 la sută, însumând 76,17 mil. USD.

În trimestrul III 2023, veniturile primare au înregistrat un excedent de 25,95 mil. USD, cu 27,1 la sută mai puțin comparativ cu perioada similară a anului precedent, ca urmare a creșterii mai mari a ieșirilor de venituri primare (+26,1 la sută, până la 238,91 mil. USD) comparativ cu intrările (+17,7 la sută, până la 264,86 mil. USD). În cadrul ieșirilor de venituri primare creșterea a fost generată, în special, de majorarea cu 21,6 la sută, până la 175,46 mil. USD, a veniturilor din investiții directe ce revin nerezidenților, ca urmare a creșterii profiturilor reinvestite cu 26,6 la sută, până la 125,67 mil. USD. Creșterea intrărilor a fost determinată de majorarea veniturilor din gestiunea activelor de rezervă de 3,8 ori până la 48,23 mil. USD. Totodată, remunerarea salariaților rezidenți pentru munca prestată patronilor nerezidenți, care deține ponderea majoră de 79,0 la sută din totalul intrărilor, a crescut cu 1,1 la sută, până la 209,18 mil. USD.

Veniturile secundare, în trimestrul III 2023, au înregistrat o scădere a excedentului cu 9,3 la sută față de perioada similară a anului precedent, până la 490,84 mil. USD. Transferurile personale primite din exterior de rezidenți au scăzut cu 21,2 la sută și au constituit 265,05 mil. USD, iar ieșirile au crescut cu 9,0 la sută (până la 89,54 mil. USD). Intrările din asistență tehnică, ajutorul umanitar și granturile în cadrul cooperării internaționale pentru toate sectoarele instituționale s-au majorat cu 5,6 la sută, comparativ cu trimestrul III 2022, și au însumat 191,30 mil. USD, iar ieșirile acestora au crescut cu 41,2 la sută și au totalizat 4,56 mil. USD.

Remiterile personale (suma remunerării nete a salariaților, a transferurilor personale și a celor de capital între gospodăriile casnice) primite de rezidenții Republicii Moldova, în trimestrul III 2023, s-au diminuat cu 14,4 la sută față de trimestrul III 2022 și au constituit 457,92 mil. USD, ceea ce reprezintă 10,2 la sută raportat la PIB.

Contul de capital a consemnat, în trimestrul III 2023, încasări nete în valoare de 24,80 mil. USD, fiind de 2,6 ori mai mare comparativ cu trimestrul III 2022. Soldul contului de capital a fost determinat de intrările nete de asistență tehnică din exterior primite de administrația publică pentru finanțarea proiectelor investiționale, care au constituit 19,85 mil. USD, în timp ce intrările nete de capital înregistrate în sectorul privat au totalizat 5,11 mil. USD.

Suma soldurilor contului curent și contului de capital denotă că, drept rezultat al tranzacțiilor curente și de capital ale rezidenților Republicii Moldova cu nerezidenții, necesarul net de finanțare externă, în trimestrul III 2023, a constituit 574,44 mil. USD, ceea ce reprezintă 12,8 la sută în raport cu PIB.

În trimestrul III 2023, contul financiar al balanței de plăți a înregistrat intrări nete de mijloace financiare în valoare de 633,63 mil. USD, ca urmare a majorării nete a pasivelor rezidenților față de nerezidenți generate de tranzacțiile efective, în sumă de 53,35 mil. USD, în timp ce activele financiare externe s-au diminuat cu 580,28 mil. USD, în valoare netă.

Diminuarea netă a activelor, pe parcursul trimestrului III 2023, a fost determinată, în special, de scăderea activelor sub formă de numerar și depozite - cu 446,79 mil. USD, a celor sub formă de credite comerciale și avansuri – cu 97,54 mil. USD, activele sub formă de împrumuturi – cu 72,87 mil. USD, precum și investiții de portofoliu cu 0,81 mil. USD. Concomitent, activele oficiale de rezervă ale BNM s-au majorat cu 35,88 mil. USD, cele sub formă de investiții directe în străinătate - cu 1,72 mil. USD, iar derivatele financiare cu 0,13 mil. USD.

Creșterea netă a pasivelor financiare externe, în trimestrul III 2023, a fost determinată de intrările nete sub formă de investiții directe în sumă de 107,25 mil. USD, ca urmare a reinvestirii profiturilor în valoare de 125,67 mil. USD, creșterii participațiilor la capital și a acțiunilor în proprietatea nerezidenților, de 4,84 mil. USD, în timp ce instrumentele de natura datoriei față de investitorii străini direcți s-au micșorat cu 23,26 mil. USD. La majorarea pasivelor au contribuit și cele sub formă de credite comerciale și avansuri ale societăților nefinanciare în valoare de 64,16 mil. USD. Administrația publică a contractat împrumuturi

externe noi în valoare de 200,34 mil. USD, principalul creditor fiind Banca Internaţională pentru Reconstrucţie şi Dezvoltare – 111,70 mil. USD; Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 63,82 mil. USD; Asociația Internațională de Dezvoltare – 15,00 mil. USD; Banca Europeană de Investiții – 7,23 mil. USD; Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă - 2,32 mil. USD și alți creditori – 0,27 mil. USD.

Poziția investițională internațională a Republicii Moldova, la 30.09.2023, a constituit -6 452,75 mil. USD (sau -41,2 la sută raportat la PIB), soldul net debitor aprofundându-se cu 4,3 la sută, față de situația de la sfârșitul anului 2022

Poziția activelor financiare externe a totalizat 6 855,49 mil. USD, majorându-se cu 5,4 la sută de la începutul anului, iar a pasivelor – 13 308,24 mil. USD, în creștere cu 4,9 la sută. Raportul dintre poziția activelor și pasivelor externe a constituit 51,5 la sută (+0,2 p.p. față de 31.12.2022).

Majorarea poziției activelor financiare externe, la 30.09.2023, a fost influențată de creșterea poziției activelor de rezervă cu 9,1 la sută, precum și a celor sub formă de numerar și depozite - cu 39,9 la sută; investiții directe – cu 3,4 la sută. În același timp, activele sub formă de credite comerciale și avansuri s-au diminuat cu 26,5 la sută, împrumuturi – cu 31,1 la sută, investiții de portofoliu – cu 4,0 la sută.

Poziția activelor oficiale de rezervă a constituit 4 881,93 mil. USD la 30.09.2023, ceea ce corespunde tuturor criteriilor de suficiență: acoperirea a cel puțin 3 luni de importuri de bunuri și servicii (au acoperit 5,7 luni de import efectiv); acoperirea integrală prin rezerve a datoriei externe pe termen scurt (au acoperit 169,3 la sută); acoperirea a 20,0 la sută din masa monetară M2 (au acoperit 86,9 la sută); acoperirea a 100-150 la sută din suma: 30 la sută din datoria externă pe termen scurt + 15,0 la sută din alte angajamente externe + 5,0 la sută din M2 + 5,0 la sută din exporturi de bunuri și servicii (au acoperit 220,9 la sută).

Evoluția poziției pasivelor a fost determinată de creșterea cu 8,5 la sută a angajamentelor sub formă de investiții directe, ele deținând o ponderea de 40,3 la sută în pasivele externe ale țării. Investițiile directe au constat în proporție de 65,6 la sută din capital propriu (+14,6 la sută comparativ cu 31.12.2022), 34,4 la sută – instrumente de natura datoriei (-1,4 la sută).

Datoria externă brută a Republicii Moldova a crescut cu 1,8 la sută comparativ cu sfârșitul anului 2022 și la 30.09.2023 a totalizat 9 763,88 mil. USD. Raportul datoriei externe brute la PIB a constituit 62,4 la sută, fiind cu 3,7 p.p. mai mic față de 31.12.2022.

Cea mai mare parte a soldului datoriei externe brute revine datoriei pe termen lung – 70,5 la sută, valoarea acesteia înregistrând o creștere nesemnificativă față de finele anului 2022 (+0,7 la sută). Datoria externă pe termen scurt s-a majorat cu 4,4 la sută la 30.09.2023 și a avut o pondere de 29,5 la sută din total.

Datoria externă publică a crescut cu 2,6 la sută, comparativ cu finele anului 2022, și a reprezentat 34,3 la sută din totalul datoriei externe, totalizând 3 347,51 mil. USD. Partea preponderentă a soldului datoriei externe publice îi revine datoriei pe termen lung, care s-a majorat cu 2,6 la sută față de situația din 31.12.2022.

Datoria externă privată a constituit 65,7 la sută din totalul datoriei externe și s-a cifrat la 6 416,37 mil. USD, majorându-se cu 1,4 la sută față de 31.12.2022, ca urmare a creșterii datoriei pe termen scurt. Conform structurii pe scadențe a datoriei externe private, cea mai mare pondere (55,1 la sută) îi revine datoriei pe termen lung, care s-a diminuat cu 1,0 la sută față de finele anului 2022, în timp ce datoria pe termen scurt a crescut cu 4,4 la sută și a constituit 44,9 la sută din total.

Mai multe detalii privind evoluția conturilor internaționale pot fi găsite în materialele analitice publicate pe

pagina web a BNM:

- Conturile internaționale ale Republicii Moldova în trimestrul III 2023 (date provizorii) [1]

Seriile statistice în Baza de date interactivă:

- Balanța de plăți (MBP6) [2];
- Poziția investițională internațională (MBP6) [3];
- Datoria externă brută (MBP6) [4].

---

1. Calculat în baza datelor BNS privind indicii valorii unitare la export și import.

2. Date elaborate de BNM în baza datelor BNS, prin excluderea bunurilor pentru/după prelucrare (pentru care nu are loc schimbul dreptului de proprietate) și vânzărilor magazinelor duty-free.

3. Date elaborate de BNM în baza datelor BNS, selecții la import (prețuri CIF) după principiul țării de livrare, prin excluderea bunurilor pentru/după prelucrare (pentru care nu are loc schimbul dreptului de proprietate).

See also

Tags
Balanţa de Plăţi [5]
Datoria Externă [6]
Poziţia Investiţională Internaţională [7]
statistics [8]

Source URL:
https://www.bnm.md/en/node/66304

Related links:

[1] https://www.bnm.md/ro/content/conturile-internationale-ale-republicii-moldova-trimestrul-iii-2023-date-provizorii [2] https://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP17.xhtml [3] https://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP20.xhtml [4] https://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP18.xhtml [5] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Balanţa de Plăţi [6] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Datoria Externă [7] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Poziţia Investiţională Internaţională [8] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=statistics